

Príloha č. 2

Projekty riešené na pracovisku

DOMÁCE

PROJEKTY

(členenie podľa VS 2005, kap. II., bod 1)

1. Vedecké projekty VEGA, ktoré boli v r. 2005 financované VEGA

Názov:	Dlhodobý ekologický výskum v dunajských lužných lesoch ovplyvnených zmenou hladiny podzemnej vody <i>Long – term ecological research in the Danube floodplain forests influenced by underground waterlevel changes</i>
Evidenčné číslo:	GP 2/3078/25
Vedúci projektu:	Ing. Július Oszlányi, CSc.
Zástupca vedúceho projektu:	Ing. Ferdinand Kubíček, CSc.
Začiatok a ukončenie riešenia:	1.1.2003 - 31.12.2005
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	136 000,- Sk, VEGA pri MŠ SR a SAV
Riešiteľská kapacita:	9 400 hod./rok
Objednávateľ - zadávateľ:	Komisia VEGA č. 10 pre poľnohospodárske, lesnícke a veterinárne vedy
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Nositeľ projektu
Spoluriešitelia z ústavu:	V. Šimonovič, O. Ďugová, J. Kollár, A. Jablonická, S. Uhrin, J. Krajčí, R. Katunský,

Dosiahnuté výsledky: Výsledky štúdia, ktoré sa dosiahli v 11., 12. a 13.roku po sprevádzkovaní VD Gabčíkovo na 6. trvalých výskumných plochách bili vyhodnotené v časovom rade 1987 – 2005. Výskumné plochy sú súčasťou celosvetovej sieteILTER (Integrovaný dlhodobý ekologický výskum). Po sprevádzkovaní VD Gabčíkovo (1992) došlo v nich k zmene hladiny podzemnej vody, čo následne ovplyvnili rastové procesy a teda i väčšinu študovaných produkčno-ekologických charakteristík. Na dvoch výskumných plochách došlo k zmene hladiny podzemnej vody, avšak jej výška je v dosahu podzemnej časti produkčného priestoru ekosystémov, reakcia na zmenu rastových pomerov je málo výrazná a reakcia študovaných rastových foriem (stromová, krovitá, bylenná etáž) je málo výrazná, takže nemožno usudzovať na negatívne, resp. pozitívne zmeny a tendencie. Pri väčšine produkčno-ekologických ukazovateľov je stav ustálený. Zmeny v štruktúre stromovej a krovitej etáže sú v súlade s rastovými ukazovateľmi a vekom stromovej etáže. Bylenná etáž nevykazuje zmenu v druhovom zložení, ale len v abundancií druhov a v produkcií, čo je pravdepodobne dôsledkom absencie záplav. Zreteľné zmeny sa však zistili na plochách, kde došlo k zvýšeniu hladiny podzemnej vody, alebo k jej poklesu do pôdnych vrstiev, ktoré sú mimo dosahu koreňového systému drevín. Pri prvých došlo k oživeniu všetkých zložiek ekosystému, vyššej produkcii biomasy, intenzívnejšej biosociologickej diferenciacii. V štruktúre ekosystému je zreteľný ústup, resp. úhyn stromov s horším biosociologickým postavením v poraste, rovnako aj v krovitej etáži, došlo k redukcií jedincov v dôsledku menšieho prístupu svetla do dolnej časti nadzemného produkčného priestoru. Na výskumných plochách s výrazným a stabilným poklesom hladiny podzemnej vody pokračuje relatívne intenzívna deštrukcia porastu s negatívnou perspektívou. Týka sa to stromovej etáže, zatiaľ čo krovitá a bylenná etáž vykazujú menej intenzívny negatívny dopad.

Publikácie:

- 1) Oszlányi, J.: Floodplain forests in Slovakia, their status especially in the Danube, Latorica and Morava alluvia, manuscript, Floodplain Forest of Europe, Mendel agricultural University, Brno, 2005
- 2) Ďugová, O., Šimonovičová, A., Bučinská, A.: Pôdne mikroorganizmy a ich aktivita v lužných pôdach Gabčíkova. In: (Eds. Šimonovičová, A. a kol.) „Život v pôde“, medzinárodný seminár konaný v dňoch 24. – 25.1.2006, (vyjde vo februári 2006 na CD)
- 3) Šomšák, L., Šimonovič, V., Kollár, J., Lakatošová, E.: Phytocoenological map of the Danube river inundation of the part Dobrohošť – Sap. Phytopedon (Bartislava), 2003

Názov:	Vplyv globálnych klimatických zmien a prírodných a antropogénnych stresových faktorov na zmeny biodiverzity vybraných vysokohorských ekosystémov <i>Influence of global climatic changes and natural and anthropogenous stress factors on changes of biodiversity of selected high-mountain ecosystems</i>
Evidenčné číslo:	GP 2/3075/23
Vedúci projektu:	RNDr. Peter Barančok, CSc.
Zástupca vedúceho projektu:	Mgr. Henrik Kalivoda, PhD.
Začiatok a ukončenie riešenia:	1.1.2003 - 31.12.2005
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	100 000,- Sk, VEGA pri MŠ SR a SAV
Riešiteľská kapacita:	8 600 hod./rok
Objednávateľ - zadávateľ:	Komisia VEGA č.9 pre biologické a ekologické vedy
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Nositeľ projektu
Spoluriešitelia z ústavu:	M. Barančoková, M. Boltížiar, R. Kanka, J. Kollár, J. Krajčí, V. Piscová
Počet spoluriešiteľských inštitúcií:	1 (Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava)

Dosiahnuté výsledky: Výskum sa sústredil na vysokohorské ekosystémy Západných, Vysokých a Belianskych Tatier a Nízkyh Tatier. Výskum sa uskutočňoval jednak celoplošne za účelom inventarizácie vybraných rastlinných a živočíšnych druhov a ich spoločenstiev a jednak na vybraných trvalých pozorovacích plochách založených za účelom dlhodobého sledovania zmien biodiverzity a sledovania vplyvov prírodných a antropogénnych stresových faktorov. Táto sústava trvalých pozorovacích plôch je súčasťou celoeurópskej monitorovacej siete plôch, ktoré sú zároveň zamerané aj na sledovanie vplyvov globálnych klimatických zmien. Konkrétne preukazateľné výsledky projektu bude možné získať až po určitom dlhšom období (10, 20 resp. až 50 rokov), kedy sa uskutoční reinventarizácia rastlinných a živočíšnych druhov na novozaložených plochách. Dynamickejšie zmeny prebiehajú na plochách založených za účelom sledovania vplyvov turistických aktivít vo vysokohorskom prostredí. Údaje získané z týchto plôch sú v súčasnosti spracovávané, porovnávané s údajmi z rokov 1993 až 1995 a vyhodnocované.

Názov:	Patologické prejavy kôstkovitých ovocných drevín indukované fytopatogénnymi hubami ako príčina ich predčasného usychania a odumierania <i>Pathological Expressions of Fruit Trees induced by phytopathogenical Fungi as a cause of Trees die-back</i>
Evidenčné číslo:	GP 2/3120/23
Vedúci projektu:	Ing. Anton Janitor, PhD.
Zástupca vedúceho projektu:	-

Začiatok a ukončenie riešenia:	1.1.2003 - 31.12.2005
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	49 000,- Sk, VEGA pri MŠ SR a SAV
Riešiteľská kapacita:	2 000 hod./rok
Objednávateľ - zadávateľ:	Komisia VEGA č. 10 pre poľnohospodárske, lesnícke a veterinárne vedy
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Nositeľ projektu
Spoluriešitelia z ústavu:	-
Počet spoluriešiteľských inštitúcií:	-

Dosiahnuté výsledky: Potvrdili sme aktívnu účasť húb rodu *Monilia* sp. a *Cytospora* sp. pri patologickom usychaní a odumieraní kôstkovitých drevín na Slovensku. Zároveň sme v podmienkach in situ dokázali aktívny parazitizmus huby *Schizophyllum commune* pri odumieraní ovocných drevín. Potvrdili sme, že antagonistická huba *Trichoderma harzianum* má v podmienkach in vitro inhibičný účinok na rast a tvorbu fruktifikačných orgánov húb *Monilia fructigena* a *Monilia laxa*. Na základe získaných výsledkov možno konštatovať, že drevokazné huby urýchľujú proces odumierania kôstkovitých drevín a huba *Trichoderma harzianum* môže zohrať významnú úlohu v biologickom boji proti trachemykóznym hubám rodu *Monilia*.

Názov:	Stanovenie krajinoekologického potenciálu pre optimálny rozvoj územia <i>Determination of landscape-ecological potential for optimum development of the territory</i>
Evidenčné číslo:	GP 2/4022/24
Vedúci projektu:	Doc. RNDr. Tatiana Hrnčiarová, CSc.
Zástupca vedúceho projektu:	RNDr. Marta Dobrovodská, PhD.
Začiatok a ukončenie riešenia:	1.1.2004 - 31.12.2006
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	124 000,- Sk; VEGA pri MŠ SR a SAV
Riešiteľská kapacita:	11 000 hod/rok
Objednávateľ - zadávateľ:	Komisia VEGA č. 9 pre biologické a ekologické vedy
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Nositeľ projektu
Spoluriešitelia z ústavu:	L. Grotkovská, Z. Imrichová, Z. Izakovičová, P. Kenderessy, Z. Krnáčová, M. Moyzeová, D. Štefunková, Z. Váľkovcová

Dosiahnuté výsledky: Spracovaná databáza za abiotické, biotické a socioekonomické podklady na modelových územiach, vypracovali sa postupy hodnotenia krajinoekologického potenciálu pre rôzne typy krajiny. Výsledky spracované do monografie (Krajinoekologické podmienky pre rozvoj mesta Bratislava)

Názov:	Vplyv zvýšeného prísunu dusíka a fosforu na alpínsky lúčny ekosystém <i>The influence of nitrogen and phosphorus additions on an alpine grassland ecosystem</i>
Evidenčné číslo:	GP 2/ 4132/04
Vedúci projektu:	RNDr. Peter Gajdoš, CSc.
Zástupca vedúceho projektu:	Doc. PaedDr. Stanislav David, PhD.
Začiatok a ukončenie riešenia:	1.1.2004 - 31.12.2006
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	116 000,- Sk, VEGA pri MŠ SR a SAV
Riešiteľská kapacita:	10 800 hod./rok

Objednávateľ - zadávateľ:	Komisia VEGA č. 9 pre biologické a ekologické vedy
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Nositeľ projektu
Spoluriešitelia z ústavu:	P. Bezák, M. Boltiziar, G. Bugár, O. Ďugová, A. Halabuk, L. Halada, J. Hreško, P. Kiaček, M. Mojses, F. Petrovič, J. Sedláková, T., Štancelová

Dosiahnuté výsledky: Na základe uskutočnených analýz sme zistili, že obsah celkového dusíka (N-total) má na N plochách v rastlinnom materiáli vzostupný trend, od N2 po N15. Podobný trend sledujeme aj pri obsahu bielkovinového dusíka (N-bielk.). Naopak, obsah celkového fosforu (P-total) na N plochách má zostupnú tendenciu od N2 po N15. Na P plochách sme zaznamenali najnižší obsah celkového N. Následkom zvýšeného prísunu P bol obsah celkového fosforu výrazne zvýšený (4050 mg.kg-1), štvornásobne vyšší ako na ostatných plochách. Podobne aj obsah fosforu v pôde bol troj- až šesťnásobne vyšší ako na ostatných plochách. Obsah draslíka v nadzemných častiach rastlín bol taktiež zvýšený následkom použitia experimentálneho roztoku KH₂PO₄, ktorý okrem prísunu 5g P.m-2.rok-1 dodal na experimentálne P plochy aj približne 130g K.m-2.rok-1. Po experimentálnych aplikáciach roztokov N a P (2002-2005) na výskumné plochy konštatujeme, že prvé výraznejšie zmeny sme pozorovali na plochách so zvýšeným prísunom fosforu v dávke 5g P.m-2.rok-1. Z predbežných výsledkov analýzy nadzemnej biomasy vyplýva štatisticky preukazný efekt depozície P na nadzemnú biomasu vegetácie. Vplyv depozície N nebol štatisticky preukazný.

Názov:	Ekológia, morfológia, biodiverzita a rozšírenie vodného hmyzu v karpatskom a panónskom bioregiónne <i>The ecology, morphology, biodiversity and distribution of aquatic insects in Carpathian and Pannonian bioregions</i>
Evidenčné číslo:	GP 1/ 1292/04
Vedúci projektu:	Doc. RNDr. Ilja Krno, DrSc. (rezort MŠ)
Zástupca vedúceho projektu:	PaedDr. Stanislav David, PhD. (rezort SAV)
Začiatok a ukončenie riešenia:	1.1.2004 - 31.12.2006
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	40 000,- Sk, VEGA pri MŠ SR a SAV
Riešiteľská kapacita:	400 hod./rok
Objednávateľ - zadávateľ:	Komisia VEGA č. 9 pre biologické a ekologické vedy
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Spoluriešiteľ projektu
Spoluriešitelia z ústavu:	-

Dosiahnuté výsledky: Pre potreby hodnotenia mokradí, štádia ich sukcesného vývoja resp. miery disturbancie sme upresňovali autekologickú charakteristiku vázok. Štatistické analýzy boli boli robené pomocou programov CANOCO v. 4.0, CanoDrav v. 4.5 a STATISTIKA v. 7.0. Skúmané boli vážky (druhovú bohatosť a stanovištné podmienky) horného povodia Kysuce, Hronskej pahorkatiny a Medzibodrožia. Vypracované boli hodnotenia priaznivého stavu „anexových“ druhov (Coenagrion mercuriale, C. ornatum, Sympecma paedisca, Leucorrhinia albifrons, L. pectoralis, Cordulegaster heros, Ophiogomphus cecilia, Gomphus flavipes). Vpracovaná bola metodika monitoringu anexových druhov. Výskyt Aeshna viridis na Slovensku nebol napriek viacročnému monitoringu potvrdený, v roku 2005 bol druh neúspešne vyhľadávaný na optimálnych habitatoch povodia Latorice.

Názov:	Metódy hodnotenia kumulatívnych účinkov v krajinnno-ekologickom a environmentálnom výskume <i>Methods of the evaluation cumulative effects in the landscape-ecological and environmental research</i>
Evidenčné číslo:	GP 1/1293/24
Vedúci projektu:	Doc. RNDr. Mária Kozová, CSc.

Pracovisko vedúceho projektu:	Katedra krajinskej ekológie Prírodovedeckej fakulty UK, Bratislava
Zástupca ved. projektu z ÚKE SAV:	RNDr. Eva Kalivodová, CSc.
Začiatok a ukončenie riešenia:	1.1.2004 - 31.12.2006
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	14 000,- Sk, VEGA pri MŠ SR a SAV
Riešiteľská kapacita:	600 hod./rok
Objednávateľ - zadávateľ:	Komisia VEGA č.9 pre biologické a ekologické vedy
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Spoluriešiteľ projektu
Spoluriešitelia z ústavu:	-
Počet spoluriešiteľských inštitúcií:	1 (Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava)
Spoluriešitelia zo spoluriešiteľskej inštitúcie:	Z. Bedrna, M. Kolény, M. Pilko, V. Falt'an, L. Kochanová, P. Košovič

Dosiahnuté výsledky: V zmysle cieľov projektu, t.j. hodnotenia environmentálnych vplyvov na základe overenia existujúcich používaných metodík na modelových územiach a zhodnotenia vedeckých poznatkov v oblasti kumulatívnych účinkov v životnom prostredí sa v r. 2004-2005 pracovalo na modelovom území katastra obce Veľké Leváre na Borskej nížine. Výskum sme zamerali zvlášť na hodnotenie environmentálnych vplyvov aktivít človeka na biotopy a živočíšne spoločenstvá. Vychádzali sme pri tom zo štúdia druhotnej štruktúry krajiny a rekonštrukcie historických máp ako podkladu pre vyčlenenie typov krajinnno-ekologických komplexov. Na základe krajinnno-ekologických komplexov získaných interpretáciou mapových podkladov budú vyhodnotené prírodné pomery územia obce. Zo živočíchov sme ako modelovú skupinu vybrali vtáky (*Aves*). Dokončila sa inventarizácia vtákov ako modelovej skupiny živočíchov vo vzťahu k biotopom, ktoré sa na území katastru obce nachádzajú.

Názov:	Hodnotenie poľnohospodárskej krajiny v tranzitívnej ekonomike <i>Evaluation of the agricultural landscape in transitive economic</i>
Evidenčné číslo:	GP 2/5071/25
Vedúci projektu:	RNDr. Zita Izakovičová, PhD.
Zástupca vedúceho projektu:	RNDr. Milena Moyzeová, PhD.
Začiatok a ukončenie riešenia:	1. 1. 2005 – 30. 12. 2007
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	145 000, - Sk, VEGA pri MŠ SR a SAV
Riešiteľská kapacita:	11 200 hod/rok
Objednávateľ - zadávateľ:	Komisia VEGA č. 10. pre poľnohospodárske a lesnícke vedy
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Nositeľ projektu
Spoluriešitelia z ústavu:	M. Dobrovodská, L. Grotkovská, Z. Imrichová, P. Kenderessy, Z. Krnáčová, D. Štefunková, Z. Válkovicová, T. Hrnčiarová

Dosiahnuté výsledky: V rámci GP bola vypracovaná metodika hodnotenia poľnohospodárskej krajiny s cieľom identifikovať základné problémy poľnohospodárskej krajiny súvisiace so zmenou socioekonomických podmienok

Názov:	Vidiecka poľnohospodárska krajina a jej biodiverzita v meniacich sa socio-ekonomických podmienkach <i>The rural agricultural landscape and its biodiversity in transforming socio-economic environment</i>
Evidenčné číslo:	GP 2/5063/25
Vedúci projektu:	RNDr. Ľuboš Halada, CSc.
Zástupca vedúceho projektu:	Doc. PaedDr. Stanislav David, PhD.

Začiatok a ukončenie riešenia: 1.1.2005 - 31.12.2007
 Finančné prostriedky a pridelovateľ: 125 000,- Sk, VEGA pri MŠ SR a SAV
 Riešiteľská kapacita: 16 500 hod./rok
 Objednávateľ - zadávateľ: Komisia VEGA č. 10 pre poľnohospodárske, lesnícke a veterinárne vedy
 Nositeľ projektu / spoluriešiteľ: Nositeľ projektu
 Spoluriešitelia z ústavu: H. Ružičková Helena, E. Kalivodová, P. Gajdoš, J. Hreško, F. Petrovič, G. Bugár, M. Boltížiar, A. Halabuk, M. Dobrovodská, J. Sedláková, A. Bača, S. Uhrin, P. Bezák, P. Kiaček, T. Štancelová, M. Mojses, Z. Imrichová
 Počet spoluriešiteľských inštitúcií: 0
 Spoluriešitelia zo spoluriešiteľskej inštitúcie: -

Dosiahnuté výsledky: Cieľom projektu je postihnúť trendy minulého vývoja vidieckej poľnohospodárskej krajiny, zhodnotiť jej súčasný stav s dôrazom na diverzitu na viacerých hierarchických úrovniach (krajina, biotopy, druhy) a na základe pozorovaných trendov odhadnúť vývoj v budúcnosti. V r. 2005 sa ťažiskovo pracovalo na dvoch územiach: Novobanská štálová oblasť a dolný Liptov (Lúčky), niektoré úlohy sa riešili aj na iných územiach (napr. Záhorská nížina). V Novobanskej štálovej oblasti pokračoval výskum lúčnych porastov územia, podrobnejšie bola študovaná vegetácia modelového územia pri Malej Lehote a začal ornitologický výskum. Pokračoval pedologický výskum územia, pracovalo sa na príprave digitálneho modelu reliéfu a štúdiu krajinej štruktúry s použitím leteckých snímok. V dolnom Liptove boli práce sústredené na krajinnú štruktúru a botanický výskum územia. Interpretované boli ortofotomapy a na základe výsledkov bola vypracovaná mapa súčasnej krajinej štruktúry. Overené a opakované boli fytoecologické zápisy, ktoré boli urobené v 70-80-tych rokoch počas výskumu Liptovskej kotliny. Študované boli aj hydrofyzikálne vlastnosti pôdy v rôznych typoch ekosystémov. Dosiahnuté výsledky boli priebežne prezentované na konferenciách a publikované v článkoch, vydaná bola jedna monografia.

Názov: **Ekologické hodnotenie lesných ekosystémov vo vybraných regiónoch západného Slovenska**
Ecological evaluation of forest ecosystems in selected regions of the west Slovakia

Evidenčné číslo: GP 2/5001/25
 Vedúci projektu: Ing. Ferdinand Kubíček, DrSc.
 Zástupca vedúceho projektu: Mgr. Jozef Kollár, PhD.
 Začiatok a ukončenie riešenia: 1.1.2005 - 31.12.2007
 Finančné prostriedky a pridelovateľ: 132 000,- Sk, VEGA pri MŠ SR a SAV
 Riešiteľská kapacita: 9 800 hod./rok
 Objednávateľ - zadávateľ: Komisia VEGA č. 10 pre poľnohospodárske, lesnícke a veterinárne vedy
 Nositeľ projektu / spoluriešiteľ: Nositeľ projektu
 Spoluriešitelia z ústavu: P. Barančok, M. Barančoková, O. Ďugová, A. Janitor, H. Kalivoda, R. Kanka, J. Oszlányi, V. Šimonovič
 Počet spoluriešiteľských inštitúcií: -
 Spoluriešitelia zo spoluriešiteľskej inštitúcie: -

Dosiahnuté výsledky: Podrobne sa analyzovali a zhodnotili výsledky produkčnej analýzy lužných lesov Moravy - konkrétne Skalický les, Kútsky les a lužné lesy na čiare Devín - Moravský Svätý Ján a oblasť Kopčian a Holíča. Osobitná pozornosť sa venovala aj produkčnej analýze brezovo-dubových a rašelinných brezovo-jelšových lesov Borskej nížiny. Výsledky sa spracovali a sú pripravené do troch osobitných publikácií, u ktorých je predpoklad uverejnenia v Ekológii (Bratislava). Získali sa základné informácie o antropogénnych zásahoch do krajiny a ich dopade na štruktúru pôvodných a sekundárnych (najmä borovicových) ekosystémov Borskej nížiny, dubových a dubovo-hrabových lesov na čiare Kúty-Kopčany-Gbely ako i niektorých zmiešaných listnatých lesov Bielych Karpát najmä Zlatníckej doliny v regióne Skalice a v oblasti Radošoviec. Po podrobnom terénnom výskume Bielych Karpát sa vyhodnotili výsledky produkčnej analýzy lesných ekosystémov a sú pripravené do tlače.

Názov:	Biodiverzita a ekológia vybraných skupín hmyzu travinnobylinnej vegetácie a krovínových spoločenstiev Záhorskej nížiny <i>Biodiversity and ecology of selected insect groups grassland and bush communities in the Borská nížina lowland</i>
Evidenčné číslo:	GP 1/2342/05
Vedúci projektu:	RNDr. Miroslav Kulfan, CSc.
Pracovisko vedúceho projektu:	Katedra zoológie Prírodovedeckej fakulty UK, Bratislava
Zástupca ved. projektu z ÚKE SAV:	Mgr. Henrik Kalivoda, PhD.
Začiatok a ukončenie riešenia:	1.1.2005 - 31.12.2007
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	13 000,- Sk, VEGA pri MŠ SR a SAV
Riešiteľská kapacita:	600 hod./rok
Objednávateľ - zadávateľ:	Komisia VEGA č.9 pre biologické a ekologické vedy
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Spoluriešiteľ projektu
Spoluriešitelia z ústavu:	-
Počet spoluriešiteľských inštitúcií:	1 (Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava)
Spoluriešitelia zo spoluriešiteľskej inštitúcie:	P. Fedor, M. Holecová

Dosiahnuté výsledky: V prvom roku riešenia bola excerpovaná všetka dostupná literatúra a údaje boli zanesené do databázy. Boli založené trvalé pozorovacie plochy z hľadiska jednotlivých skupín hmyzu, na ktorých v roku 2005 prebehol základný výskum. Výskum sa realizoval aj na trvalých plochách založených v minulosti a boli vyhodnotené predbežné výsledky.

2. Vedecké projekty, ktoré boli r. 2005 financované APVT (APVV)

Názov:	Vplyv klimatickej zmeny na mikrobiálnu biomasu a s ňou spojené zmeny transportných vlastností pôdy <i>The influence of climatic changes on the microbial biomass and relating changes of the transport soil properties</i>
Evidenčné číslo:	APVT-51-006502-05,
Evidenčné číslo na ÚKE SAV:	ZP 0109
Vedúci projektu:	RNDr. Olivia Ďugová, CSc.
Zástupca vedúceho projektu:	Ing. Ľubomír Lichner, CSc. (Ústav hydrológie SAV)

Začiatok a ukončenie riešenia: 1.8.2002 - 31.12.2005
 Finančné prostriedky a pridelovateľ: 85 000,- Sk APVV, Hanulova 5/B, 841 01 Bratislava
 Objednávateľ - zadávateľ: APVV
 Nositeľ projektu / spoluriešiteľ: Spoluriešiteľ projektu
 Spoluriešitelia z ústavu: Z. Krnáčová
 Spoluriešiteľské organizácie: v SR - 5 (SHMU, KMK, KVHK, UH SAV, ÚKE SAV)

Dosiahnuté výsledky: Výsledky získané počas riešenia projektu boli súborne spracované a publikované knižne. Z výsledkov vyplýva, že sledované pôdne typy boli dobre zásobené uhlíkom a dusíkom, čo odpovedá i dobrej aktivite mikrobiálneho spoločenstva pôd, hodnotám biomasy a rozkladu celulozových rastlinných zvyškov v prirodzených podmienkach. Na kvalitatívne a kvantitatívne charakteristiky mikrobiálneho spoločenstva pôd vplyvajú klimatické podmienky – hlavne teplota a vodné zrážky /pôdna vlhkosť/. V simulovaných podmienkach pri zmenách teploty a pôdnej vlhkosti v dlhodobom režime, pri teplotách vyšších ako 28 C a nižších ako 18 C v kombinácii s 70% PVK a nižšie ako 18% PVK, dochádza k zníženiu aktivity pôdných mikroorganizmov a k zmenám v chemických a fyzikálnych vlastnostiach pôdy. Dochádza k rozpadu štruktúrnych agregátov, k zmene vodoodpudivosti a k zmene v rýchlosti infiltrácie vody do pôdy. Extrémne hodnoty PVK a teploty znížili aktivitu mikrobiálneho spoločenstva o 30%. V ďalšej sérii modelových pokusov sme zistili, že pridanie glukózy, TBS a sacharózy spôsobilo výrazné zlepšenie pôdnej štruktúry. Podľa faktora disperzity sa zlepšila vodostálosť štruktúry, zvýšil sa obsah frakcií o priemere 2,0 až 0,5 mm, čím sa zvýšila retenčná vodná kapacita, pórovitosť a vododržnosť.

Názov: **Tvorba environmentálnych limitov pre udržateľný rozvoj územia (na príklade modelových území)**

Creation of environmental limits for sustainable development (on example of model territories)

Evidenčné číslo: APVT-51-035102
 Evidenčné číslo na ÚKE SAV: ZP 0129
 Vedúci projektu: Doc. RNDr. Tatiana Hrnčiarová, CSc.
 Zástupca vedúceho projektu: Prof. RNDr. Ján Drdoš, DrSc.
 Začiatok a ukončenie riešenia: 1.1.2004 – 31.12.2006
 Finančné prostriedky a pridelovateľ: 550 000,- Sk, APVV, Hanulova 5/B, 841 01 Bratislava
 Objednávateľ - zadávateľ: APVV
 Nositeľ projektu / spoluriešiteľ: Nositeľ projektu
 Spoluriešitelia z ústavu: M. Dobrovodská, P. Kenderessy, Z. Krnáčová, J. Špulerová, K. Kiss-Csáji
 Spoluriešiteľské krajiny alebo pracoviská: Fakulta prírodných vied UKF Nitra, Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU Nitra, Združenie Krajina 21

Dosiahnuté výsledky: Boli vypracované krajinnoekologické parametre pre hodnotenie limitov využívania územia a aplikoval sa postup tvorby limitov na modelové územia (Bratislava, Svätý Jur – Šúr, povodie Smrečianskeho potoka, Dolnej Malanty, povodie potoka Paríž). Výsledky spracované do monografie (Krajinnoekologické podmienky pre rozvoj mesta Bratislava)

Názov: **Integrovaný manažment krajiny**

Integrated Landscape Management

Evidenčné číslo: APVT-51-037202
 Evidenčné číslo na ÚKE SAV: ZP 0128
 Vedúci projektu: RNDr. Zita Izakovičová PhD.
 Zástupca vedúceho projektu: prof. RNDr. Milan Ružička, DrSc.
 Začiatok a ukončenie riešenia: 1. 1. 2004 – 31. 11. 2006

Finančné prostriedky a pridelovateľ:	1 592 000,- Sk APVV, Hanulova 5/B, 841 01 Bratislava
Objednávateľ - zadávateľ:	APVV
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Nositeľ projektu
Spoluriešitelia z ústavu:	M. Moyzeová, M. Dobrovodská, P. Kenderessy, L. Grotkovská, Z. Váľkovcová, D. Štefunková, J. Oszlányi, F. Petrovič, P. Bezák, J. Hreško
Spoluriešiteľské krajiny alebo pracoviská:	Prognostický ústav SAV, Kabinet sociálnej a biologickej komunikácie SAV, Prírodovedecká Fakulta UK Bratislava, Prírodovedecká fakulta UKF Nitra, SAŽP Trnava, Združenie Krajina 21

Dosiahnuté výsledky: V rámci projektu bola vypracovaná metodika pre spracovanie Integrovaného manažmentu krajiny na troch hierarchických úrovniach (nadregionálnej, regionálnej a lokálnej) a bola aplikovaná na modelových územiach – Slovensko, okres Trnava a obce Suchá nad Parnou a Zvončín.

3. Projekty riešené v rámci ŠPVV a ŠO

-

4. Projekty centier excelentnosti SAV

-

5. Vedecko-technické projekty, ktoré boli v r. 2005 financované

Názov:	Scenáre pre zladenie ochrany biodiverzity a poklesu poľnohospodárskeho využitia krajiny v horstvách Európy – BIOSCENE <i>Scenarios for reconciling biodiversity conservation with declining agricultural use in the mountains of Europe - BIOSCENE</i>
Evidenčné číslo na ÚKE SAV:	ZP 0098
Hlavný riešiteľ v zahraničí:	Jonathan Mitchley, Imperial College of Science, Wye, UK
Vedúci projektu na ÚKE SAV	Ing. Július Oszlányi, CSc., RNDr. Ľuboš Halada, CSc.
Začiatok a ukončenie projektu:	1.12.2002 – 30.11.2005
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	722 000,- Sk, UP SAV
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Spoluriešiteľ projektu
Spoluriešitelia z ústavu:	M. Boltížiar, A. Halabuk, S. David, H. Ružičková, J. Hreško, M. Mojses, G. Bugár, P. Bezák, F. Petrovič, Z. Izakovičová, M. Moyzeová, A. Jablonická
Spoluriešiteľské organizácie	UK - 2, Grécko - 1, Macedónsko - 1, Francúzsko - 1, Portugalsko - 1, Švajčiarsko - 1, Nórsko - 2

Názov projektu:	Učíme sa navzájom <i>Learning together</i>
Evidenčné číslo na ÚKE SAV	ZP 0138
Hlavný riešiteľ projektu:	Mgr. Peter Cibira, Základná škola Suchá nad Parnou
Vedúci projektu na ÚKE SAV:	RNDr. Zita Izakovičová, PhD.

Začiatok a ukončenie riešenia:	1.8. 2004 – 31.7.2005
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	60 000,- Sk, P SAV
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Spoluriešiteľ projektu
Spoluriešitelia z ústavu:	M. Moyzeová, P. Kenderessy, L. Grotkovská, Z. Valkovcová, D. Štefunková, J. Oszlányi,
Spoluriešiteľské organizácie:	Distelverein Deutsch Wagram/Rakúsko, Základná škola Suchá nad Parnou, Obecný úrad Suchá nad Parnou, Poľovné združenie Suchá nad Parnou
<hr/>	
Názov projektu:	Európska platforma pre biodiverzitu - BIO-PLATFORM <i>European Platform for Biodiversity - BIOPLATFORM</i>
Evidenčné číslo na ÚKE SAV:	ZP 0082
Hlavný riešiteľ projektu:	Isabel Sousa Pinto, University Porto, PT
Vedúci projektu na ÚKE SAV:	Július Oszlányi
Začiatok a ukončenie riešenia:	1.11.2001 – 30.4.2005
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	35 000,- SK, UP SAV
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Spoluriešiteľ projektu
Spoluriešitelia na ÚKE SAV:	Henrik Kalivoda
Spoluriešiteľské krajiny alebo pracoviská:	Rakúsko - 1, Španielsko - 1, Taliansko - 1, Grécko - 1, Francúzsko - 1, Švajčiarsko - 1, Slovensko - 1, Veľká Británia - 1, Švédsko - 1, Nórsko - 1, Belgicko - 1, Dánsko - 1, Fínsko - 1, Írsko - 1;
<hr/>	
Názov projektu:	Krajinno-ekologicky optimálne priestorové a funkčné využitie územia Biosférickej rezervácie Tatry <i>Landscape-ecological optimal territorial and functional utilisation of the Biosphere Reserve Tatry</i>
Evidenčné číslo na ÚKE SAV:	ZP 0153
Hlavný riešiteľ projektu:	Slovenský národný komitét MAB
Vedúci projektu na ÚKE SAV:	Ing. Július Oszlányi, CSc., RNDr. Zita Izakovičová, PhD.
Začiatok a ukončenie riešenia:	13. 9. 2005 – 10. 12. 2005
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	55 000,0 Sk, UP SAV
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Nositeľ projektu
Spoluriešitelia z ústavu:	M. Boltžiar, J. Hreško, L. Grotkovská, P. Kenderessy, F. Petrovič, Z. Valkovcová
Spoluriešiteľské organizácie:	SNK MAB UNESCO, Univerzita Konštantína Filozofa Nitra, Geografický ústav SAV, Bratislava, Správa TANAPu Tatranská Štrba
<hr/>	
Názov projektu:	Prepojenie Pan-Európskych zmien pokrytia krajiny a tlakov na biodiverzitu - BIOPRESS <i>Linking Pan-European landcover change to pressures on biodiversity - BIOPRESS</i>
Evidenčné číslo na ÚKE SAV:	ZP 0087
Hlavný riešiteľ projektu:	Dr. France Gerard, Centre of ecology and hydrology, Monks Wood, U.K.
Vedúci projektu na ÚKE SAV:	Ing. Július Oszlányi, CSc., Doc. RNDr. Juraj Hreško, CSc., RNDr. Ľuboš Halada, CSc.

Začiatok a ukončenie riešenia:	1.1.2003 – 31.12.2005
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	1 183 000 Sk, UP SAV
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Spoluriešiteľ projektu
Spoluriešitelia z ústavu:	Z. Izakovičová, H. Ružičková, S. Uhrin, S. David, G. Bugár, F. Petrovič, P. Bezák, A. Halabuk, P. Gajdoš, A. Bača, M. Boltžiar, L. Grotkovská
Spoluriešiteľské organizácie:	UK - 1, Španielsko - 1, Fínsko - 1, Holandsko - 1, Belgicko - 1, Nemecko - 1, Švédsko - 1

Názov projektu:	Sieť pre koordináciu biodiverzity a habitatov - BioHab <i>A Framework for the co-ordination of biodiversity and habitats - BioHab</i>
Evidenčné číslo na ÚKE SAV	ZP 0100
Hlavný riešiteľ projektu:	Dr. R.H.G. Jongman, ALTERNIA, Wageningen, NL
Vedúci projektu na ÚKE SAV:	Ing. Július Oszlányi, CSc., RNDr. Ľ. Halada, CSc.
Začiatok a ukončenie riešenia:	1.12.2002 – 31.12.2005
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	76 000,- Sk, UP SAV
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Spoluriešiteľ projektu
Spoluriešitelia z ústavu:	A. Bača, G. Bugár, S. David, J. Kollár,
Spoluriešiteľské organizácie:	Holandsko - 1, Portugalsko - 1, Estónsko - 1, UK - 1, Belgicko - 1, Švédsko - 1, Dánsko - 2, Švajčiarsko - 1, Taliansko - 1, Rakúsko - 1, Česká republika - 1

Názov projektu:	Projekt ekonomicko-technických informácií na podporu účasti malých a stredných podnikov (MSP) vo vidieckych oblastiach v 6. Rámcovom programe Rural-ETINET <i>Economic and Technological Intelligence Project to Facilitate SMEs in Rural Areas to Participate in the Sixth Framework Programme Rural-ETINET</i>
Evidenčné číslo na ÚKE SAV:	ZP 0125
Hlavný riešiteľ projektu:	Catherine Holt, Beta Technology, Ltd, UK
Vedúci projektu na ÚKE SAV:	Ing. Július Oszlányi, CSc., RNDr. Marta Dobrovodská, PhD.
Začiatok a ukončenie riešenia:	15.12.2003 – 15.12.2006
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	196 000,- Sk, UP SAV
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Spoluriešiteľ projektu
Spoluriešitelia z ústavu:	Z. Valkovcová, L. Grotkovská, Z. Imrichová, K. Kis-Csaji, M. Moyzeová, Z. Izakovičová, D. Štefunková, P. Kenderessy, E. Adamčeková, J. Špulerová
Spoluriešiteľské organizácie:	UK - 1; Rakúsko - 1, Bulharsko - 1, Cyprus - 1, Grécko - 2, Island - 1, Taliansko - 1, Švédsko - 1, Turecko - 1, Rumunsko - 1

Názov projektu:	Európske fórum pre biodiverzitu – implementácia ekosystémového prístupu - BIOFORUM-NAS <i>European biodiversity forum implementing the ecosystem approach - NAS extension - BIOFORUM-NAS</i>
Evidenčné číslo na ÚKE SAV	ZP 0102

Hlavný riešiteľ projektu:	Dr. Allan Watt, Centre of ecology and hydrology, Banchory, UK
Vedúci projektu na ÚKE SAV:	Ing. Július Oszlányi, CSc.
Začiatok a ukončenie riešenia:	15.4.2002 – 15.4.2006
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	162 000,- Sk, UP SAV
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Spoluriešiteľ projektu
Spoluriešitelia z ústavu:	L. Halada, A. Bača, G. Bugár
Spoluriešiteľské krajiny alebo pracoviská:	Veľká Británia - 2, Švédsko - 3, Francúzsko - 2, Rakúsko - 1, Nemecko - 2, Grécko - 1, Holandsko - 5, Belgicko - 2, Portugalsko - 1, Taliansko - 1, Fínsko - 1
<hr/>	
Názov projektu:	Mobilizovanie potenciálu európskeho spoločenského výskumu na podporu manažmentu biodiverzity a ekosystému – SoBio <i>Mobilising the european social research potential in support of biodiversity and ecosystem management – SoBio</i>
Evidenčné číslo na ÚKE SAV	ZP 0127
Hlavný riešiteľ projektu:	Karen Gilbert, CNC – European Centre for Nature Conservation, Tilburg, Netherlands
Vedúci projektu na ÚKE SAV:	Ing. Július Oszlányi, CSc., RNDr. Zita Izakovičová
Začiatok a ukončenie riešenia:	1.2. 2004 – 31.1.2006
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	68 000,- Sk, UP SAV
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Spoluriešiteľ projektu
Spoluriešitelia z ústavu:	L. Grotkovská, Z. Válkocová, P. Kenderessy, M. Dobrovodská, M. Moyzeová
Spoluriešiteľské organizácie:	Holandsko – 1, Španielsko – 1, Nórsko – 1, UK – 1, Rumunsko – 1, Maďarsko – 1, Nemecko – 1
<hr/>	
Názov projektu:	Hodnotenie dopadov trvalej udržateľnosti – nástroje pre hodnotenie environmentálnych, ekonomických a sociálnych dopadov multifunkčného využitia krajiny v regiónoch EU - SENSOR <i>SENSOR - Sustainability impact assessment – tools for environmental, social and economic effects of multifunctional land-use in european regions</i>
Evidenčné číslo na ÚKE SAV:	ZP 0145
Hlavný riešiteľ projektu:	Katharina Helming, Leibniz center for Agricultural Landscape and Land Use Research (ZALF), Muenchenberg, Germany
Vedúci projektu na ÚKE SAV:	Ing. Július Oszlányi, CSc.
Začiatok a ukončenie riešenia:	1.12.2004 – 31.12.2008
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	405 000 SK, UP SAV
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Spoluriešiteľ projektu
Spoluriešitelia z ústavu:	P. Kenderessy, Z. Imrichová, Z. Izakovičová, T. Hrnčiarová, L. Halada
Spoluriešiteľské krajiny alebo pracoviská:	33 partnerov z 15 krajín EU,

Názov projektu:	Výskumná sieť pre dlhodobý výskum biodiverzity, ekosystému a vedomia - ALTER-Net <i>A Long-Term Biodiversity, Ecosystem and Awareness Research Network - ALTER-Net</i>
Evidenčné číslo na ÚKE SAV	ZP 0131
Hlavný riešiteľ projektu:	Terry Parr, UK Environment Change Network, Centre for Ecology and Hydrology, Lancaster, UK
Vedúci projektu na ÚKE SAV:	Ing. Július Oszlányi, CSc.
Začiatok a ukončenie riešenia:	1.4.2004-31.3.2009
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	588 000,- Sk, UP SAV
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Spoluriešiteľ projektu
Spoluriešitelia z ústavu:	P. Barančok, H. Kalivoda, T. Hrnčiarová, Z. Izakovičová, M. Moyzeová, Z. Imrichová, L. Grotkovská, R. Kanka, J. Kollár, P. Kenderessy, P. Gajdoš, L. Halada, S. David, P. Bezák, F. Petrovič, A. Bača, J. Sedláková, G. Bugár, A. Halabuk, M. Boltžiar, J. Hreško, I. Borovský, P. Kiaček, J. Špulerová, M. Dobrovodská, Z. Krnáčová, N. Marcelová, D. Štefunková, Z. Valkovcová, S. Uhrín, T. Štancelová
Spoluriešiteľské organizácie:	UK Environment Change Network, Centre for Ecology and Hydrology, Lancaster, UK a ďalších 24 organizácií zo 17 krajín EÚ

6. Projekty podporované Európskym sociálnym fondom

-

7. Iné projekty (ústavné, na objednávku rezortov a pod.)

Názov projektu:	Aktualizácia nadregionálneho územného systému ekologickej stability v súlade s NATURA 2000 <i>Actualisation of the supraregional territorial system of ecological stability in accordance with NATURA 2000</i>
Evidenčné číslo:	ZP 0146
Vedúci projektu:	RNDr. Zita Izakovičová, PhD.
Začiatok a ukončenie riešenia:	1. 6. 2005 - 28. 2. 2006
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	3 573 310,- Sk, Ministerstvo životného prostredia SR, Námestie Ľ. Štúra, Bratislava
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Nositeľ projektu
Spoluriešitelia z ústavu:	M. Boltžiar, L. Grotkovská, T. Hrnčiarová, Z. Imrichová, P. Kenderessy, M. Mojses, M. Moyzeová, F. Petrovič, D. Štefunková, J. Špulerová, Z. Valkovcová
Spoluriešiteľské organizácie:	Esprit, s. r. o.
Dosiadnuté výsledky: Výsledkom projektu bolo spracovanie novej koncepcie ochrany prírody na báze reprezentatívnych geokosystémov v súlade s tvorbou siete NATURA 2000. Súčasťou riešenia projektu bolo i spracovanie pasportov pre jednotlivé REPGES a pre jednotlivé geoeckologické regióny SR ako podklad pre Atlas REPGES	

Názov projektu:	Environmentálny monitoring okolia Slovalco, a.s., Žiar nad Hronom <i>Environmental monitoring of the surrounding of Slovalco, Žiar nad Hronom</i>
Evidenčné číslo:	ZP 0147
Hlavný riešiteľ projektu:	Ing. Blanka Maňková, DrSc.
Vedúci projektu na ÚKE SAV:	Ing. Július Oszlányi, CSc.
Začiatok a ukončenie riešenia:	05/2005- 11/2006
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	195 000 Sk , Slovalco, Priemyselná 14, 965 48 Žiar nad Hronom
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Nositeľ projektu
Spoluriešitelia z ústavu:	-
Spoluriešiteľské organizácie:	-

Názov projektu:	Mapovanie nelesných biotopov so stanoveným priaznivého stavu pre každý polygón na území SKUEV 0130 Zoborské vrchy
Evidenčné číslo	-
Vedúci projektu:	RNDr. František Petrovič, PhD.
Začiatok a ukončenie riešenia:	4/2005 - 5/2007
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	34 000,- Sk, ŠOP SR, Banská Bystrica
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Nositeľ projektu
Spoluriešitelia z ústavu:	RNDr. František Petrovič, PhD.
Spoluriešiteľské organizácie:	-

MEDZINÁRODNÉ**PROJEKTY**

(členenie podľa VS 2005, kap. IV)

1. Projekty 5. rámcového programu EÚ (iba projekty riešené v roku 2005, neuvádzať projekty, ktoré sú už ukončené)

Názov:	Scenáre pre zladenie ochrany biodiverzity a poklesu poľnohospodárskeho využitia krajiny v horstvách Európy – BIOSCENE <i>Scenarios for reconciling biodiversity conservation with declining agricultural use in the mountains of Europe - BIOSCENE</i>
Evidenčné číslo projektu:	EVK2-CT-2002-00167
Evidenčné číslo na ÚKE SAV:	ZP 0097
Hlavný riešiteľ projektu:	Dr. Jonathan Mitchley, Imperial College of Science, Wye, UK
Vedúci projektu na ÚKE SAV:	Ing. Július Oszlányi, CSc., RNDr. Ľuboš Halada, CSc.
Začiatok a ukončenie riešenia:	1.12.2002 – 30.11.2005
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	1 347 182,48 Sk, Európska komisia
:	
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Spoluriešiteľ projektu
Spoluriešitelia z ústavu:	M. Boltziar, A. Halabuk, S. David, H. Ružičková, J. Hreško, M. Mojses, G. Bugár, P. Bezák, F. Petrovič, Z. Izakovičová, M. Moyzeová, A. Jablonická
Spoluriešiteľské krajiny alebo pracoviská:	UK - 2, Grécko - 1, Macedónsko - 1, Francúzsko - 1, Portugalsko - 1, Švajčiarsko - 1, Nórsko - 2

Dosiahnuté výsledky: Hlavným cieľom projektu bolo analyzovať dôsledky útlmu poľnohospodárskeho využitia horských oblastí Európy na biodiverzitu. Projekt bol riešený v 6 krajinách a mal tri paralelné časti: socio-ekonomickú, ekologické modelovanie a trvalú udržateľnosť.

V socio-ekonomickej časti bolo analyzované súčasné legislatívne prostredie, socio-ekonomické pomery územia a ich historický vývoj. Následne boli vypracované tri scenáre možného budúceho vývoja územia: „pokračovanie súčasného trendu“, „riadený útlm“ a „zlepšenie biodiverzity“. Zhodnotené boli ich vplyvy na poľnohospodárstvo, krajinnú štruktúru a biodiverzitu územia a finančné nároky na ich realizáciu. Práca s verejnosťou prostredníctvom Rady zainteresovaných umožnila získať podrobnejšie údaje o území, názoroch obyvateľov, vnímaní biodiverzity a tiež spätnú väzbu – názory na výstupy projektu. V rámci ekologického modelovania bola pripravená správa o biodiverzite územia, údaje o rozšírení prioritných rastlinných a živočíšnych druhov. Vytvorené boli modely vhodnosti habitatov pre jednotlivé druhy a predpoveď budúcich zmien v ich výskyte a abundancii. Analyzovala sa krajinná štruktúra územia v r. 1949, 1987, 2003, zhodnotené boli zmeny a trendy. Pre tri scenáre budúceho vývoja územia boli pripravené mapy krajiny štruktúry, rozšírenia typov lúk a prioritných druhov v r. 2030, zhodnotené boli dôsledky scenárov pre biodiverzitu. Po identifikovaní cieľov trvalej udržateľnosti boli zhodnotené jednotlivé scenáre z hľadiska ich trvalej udržateľnosti a pripravená bola správa „Odporúčané riadiace opatrenia pre zosúladienie útlmu poľnohospodárstva s ochranou biodiverzity v horských oblastiach“.

ÚKE SAV zorganizoval pracovný seminár projektu v Košiciach, a seminár ekologickej časti projektu bol v Bratislave. Pracovníci ÚKE SAV sa podieľali na príprave záverečného podujatia projektu - medzinárodnej konferencii „Biodiversity conservation and sustainable development in mountain areas of Europe: The challenge of interdisciplinary research (Ioannina, Grécko, 20.-25.9.2005. Prezentovali tu tri príspevky, boli vystavené 4 postery a jedna sekcia bola vedená pracovníkom ÚKE SAV. Okrem toho bolo výsledky projektu prezentované na iných konferenciách a pripravených bolo niekoľko článkov.

Názov projektu	Prepojenie Pan-Európskych zmien pokrytia krajiny a tlakov na biodiverzitu – BIOPRESS, <i>Linking Pan-European landcover change to pressures on biodiversity - BIOPRESS</i>
Evidenčné číslo projektu:	EVK-2002-00590
Evidenčné číslo kontraktu:	EVK2-CT-2002-00178
Evidenčné číslo na ÚKE SAV:	ZP 0086
Hlavný riešiteľ v zahraničí:	France Gerard, Centre of Ecology and Hydrology, Monks Wood, U.K.
Vedúci projektu na ÚKE SAV:	Ing. Július Oszlányi, CSc., Doc. RNDr. Juraj Hreško, CSc., RNDr. Ľuboš Halada, CSc.
Začiatok a ukončenie riešenia:	1.1.2003 – 31.12.2005
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	1 947 191,15 Sk, Európska komisia
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Spoluriešiteľ projektu
Spoluriešitelia z ústavu:	Z. Izakovičová, H. Ružičková, S. Uhrin, S. David, G. Bugár, F. Petrovič, P. Bezák, A. Halabuk, P. Gajdoš, A. Bača, M. Boltžiar, L. Grotkovská
Spoluriešiteľské krajiny alebo pracoviská:	UK - 1, Španielsko - 1, Fínsko - 1, Holandsko - 1, Belgicko - 1, Nemecko - 1, Švédsko - 1
<p><u>Dosiahnuté výsledky:</u> V r. 2005 bola hlavná časť prác zameraná na kvantitatívne a kvalitatívne socio-ekonomické a ekologické interpretácie zmien krajinej pokrývky, resp. tlakov na biodiverzitu. Pokračovalo sa v zbere štatistických dát pre vybrané socio-ekonomické indikátory a pre indikátory biodiverzity. Socio-ekonomické indikátory boli hodnotené v časových intervaloch (frekvencia závisela od dostupnosti štatistických údajov - v ideálnom prípade 10 rokov) v rozpätí rokov 1950-2000. Na základe toho bolo možné zistiť trendy vo vývoji týchto ukazovateľov. Pre ekologické interpretácie zmien krajinej pokrývky bol upravený existujúci semi-kvantitatívny model MIRABEL založený na metodike DPSIR (hnacie sily – tlak – stav – dopad – odozva). Model interpretuje tlaky na biodiverzitu na základe hodnotenia dopadu vybraných environmentálnych tlakov na jednotlivé habitaty klasifikácie EUNIS. Z toho dôvodu bolo potrebné vytvoriť kľúč na konverziu jednotlivých tried krajinej pokrývky (v zmysle CORINE Land Cover) na EUNIS habitaty. V rámci ekologických interpretácií bola vypracovaná aj priestorová a štatistická analýza habitatov zaradených do prílohy číslo 1 Smernice o stanovištiach na lokalitách NATURA 2000 pre celú Európu, resp. v tých krajinách, pre ktoré boli k dispozícii dáta (databáza NATURA 2000, CORINE Land Cover 2000). V máji 2005 sa uskutočnil pracovný seminár riešiteľov projektu vo Veľkej Británii a v decembri záverečné stretnutie v Belgicku.</p>	

Názov projektu:	Európska platforma pre biodiverzitu – BIOPLAT-FORM <i>European Platform for Biodiversity - BIOPLATFORM</i>
Evidenčné číslo projektu:	EVK2-2002-00522
Evidenčné číslo na ÚKE SAV:	ZP 0063
Hlavný riešiteľ v zahraničí:	Isabel Sousa Pinto, University Porto, PT

Vedúci projektu na ÚKE SAV: Ing. Július Oszlányi, CSc.
 Začiatok a ukončenie riešenia: 1.11.2001 – 30.4.2005
 Finančné prostriedky a pridelovateľ: 37 515,06 Sk, Európska komisia
 Nositeľ projektu / spoluriešiteľ: Spoluriešiteľ projektu
 Spoluriešitelia na ÚKE SAV: H. Kalivoda
 Spoluriešiteľské krajiny alebo pracoviská: Rakúsko - 1, Španielsko - 1, Taliansko - 1, Grécko - 1, Francúzsko - 1, Švajčiarsko - 1, Slovensko - 1, Veľká Británia - 1, Švédsko - 1, Nórsko - 1, Belgicko - 1, Dánsko - 1, Fínsko - 1, Írsko - 1;

Dosiahnuté výsledky: Členovia Slovenskej platformy pre biodiverzitu sa aktívne zúčastnili EPBRS (European Platform for Biodiversity Research Strategy) Prioritisation Exercise pre prípravu výziev Európskej komisie v 7. RP, kde deklarovali svoje stanovisko a záujmy Slovenska. Slovenská platforma pre biodiverzitu sa taktiež aktívne zapojila do riešenia situácie vo Vysokých Tatrách a v ďalších postihnutých oblastiach po víchrici dňa 19.11.2004. Stanovisko bolo zaslané Výboru vlády pre obnovu a rozvoj Vysokých Tatier, predsedovi vlády SR, ministrom životného prostredia SR, ministrom pôdohospodárstva SR a ministrom hospodárstva SR. Na pôde EPBRS bol vysoko hodnotený záujem Slovenskej platformy pre biodiverzitu na riešenie problémov a ako aj jej akceptovanie v riadiacich orgánoch SR. MZP SR avizovalo obnovenie činnosti Komisie Dohovoru o biologickej diverzite. Členovia Slovenskej platformy pre biodiverzitu podporili myšlienku spolupráce Slovenskej platformy pre biodiverzitu a Komisie Dohovoru o biologickej diverzite ako poradného orgánu ministra životného prostredia SR.

Názov projektu: **Európske fórum pre biodiverzitu – implementácia ekosystémového prístupu - BIOFORUM-NAS**
European biodiversity forum implementing the ecosystem approach - NAS extension - BIOFORUM-NAS

Evidenčné číslo projektu: EVK2-2002-00530
 Evidenčné číslo na ÚKE SAV: ZP 0101
 Hlavný riešiteľ v zahraničí: Allan Watt, Centre of Ecology and Hydrology, Banchory, UK
 Vedúci projektu na ÚKE SAV: Ing. Július Oszlányi, CSc.
 Začiatok a ukončenie riešenia: 1.11.2002 – 15.4.2006
 Finančné prostriedky a pridelovateľ: 103 273,65 Sk, Európska komisia
 Nositeľ projektu / spoluriešiteľ: Spoluriešiteľ projektu
 Spoluriešitelia na ÚKE SAV: L. Halada, A. Bača
 Spoluriešiteľské krajiny vrátane SR: Veľká Británia - 2, Švédsko - 3, Francúzsko - 2, Rakúsko - 1, Nemecko - 2, Grécko - 1, Holandsko - 5, Belgicko - 2, Portugalsko - 1, Taliansko - 1, Fínsko - 1

Dosiahnuté výsledky: Účasť na riadnych mítingoch. Štúdium, pripomienkovanie komentovanie oficiálnych dokumentov EK, týkajúcich sa biodiverzity lesov, sladkovodných ekosystémov, poľnohospodárskych ekosystémov, trávnych porastov a horských ekosystémov. Komentované oficiálne dokumenty “Message from Malahide“ a “How to halt the decrease of biodiversity by 2010“. Konzultácie so stakeholderami v horských oblastiach Slovenska, štúdium a monitoring biodiverzity v poľnohospodárskych oblastiach Slovenska. Posúdenie, vyhodnotenie a komentovanie názorov jednotlivých skupín obyvateľov na ochranu biodiverzity a v otázkach vplyvu ekonomických a sociálnych problémov na postoje obyvateľstva k ochrane prírody. Štúdium špecifickej problematiky v nových krajinách EU, najmä vplyvu opúšťania poľnohospodárskej krajiny a jej postupné zalesňovanie, čo má za následok stratu biodiverzity kultúrnej krajiny. Výsledky projektu sú zahrnuté v publikácii:

The Ecosystem Approach applied to Spatial Planning. A report of the BIOFORUM project. Nowicki, P., Young, J., Watt, A. (eds), Banchory, UK, 2005, 134 pp. Prispievatelia: Barbu, I., Belev, T., Cobb, P., Davies, L., Gheorghe, I.F., Halada, L., Henle, K., Kull, T., Kuzniar, A., McCracken, D., Munier, B., Nowicki, P., Nowicki-Caupin, N., Penev, L., Peneva, V., Pound, D., Rebane, M., Rose, P., Söderman, T., Tartes, U., Tricker, L., Uzunov, Y., Vadineanu, A.

Názov:	Sieť pre koordináciu biodiverzity a habitatov - BioHab <i>A Framework for the co-ordination of biodiversity and habitats - BioHab</i>
Evidenčné číslo projektu:	EVK2-2002-00362
Evidenčné číslo kontraktu:	EVK2-CT-2002-20018
Evidenčné číslo na ÚKE SAV:	ZP 0099
Hlavný riešiteľ projektu:	Dr. R.H.G. Jongman, ALTERRA, Wageningen, NL
Vedúci projektu na ÚKE SAV:	Ing. Július Oszlányi, CSc., RNDr. L. Halada, CSc.
Začiatok a ukončenie riešenia:	1.12.2002 – 31.12.2006
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	86 398,32 SK, Európska komisia
Nositel' projektu / spoluriešiteľ:	Spoluriešiteľ projektu
Spoluriešitelia z ústavu:	A. Bača, G. Bugár, S. David, J. Kollár,
Spoluriešiteľské krajiny alebo pracoviská:	Holandsko - 1, Portugalsko - 1, Estónsko - 1, UK - 1, Belgicko - 1, Švédsko - 1, Dánsko - 2, Švajčiarsko - 1, Taliansko - 1, Rakúsko - 1, Česká republika - 1

V septembri 2005 boli ukončené redakčné práce a Príručka na mapovanie a monitoring európskych biotopov bola vydaná v knižnej podobe. Tiež je prístupná v digitálnej verzii na stránke <http://www.alterra-research.nl>. Príručka bola prezentovaná na stretnutí Rady pre biotopy (Habitat Committee) Európskej komisie (EK) a na Záverečnom stretnutí projektu BioHab v Bruseli v dňoch 18.-19.10.2005 za účasti zástupcov EK a odbornej verejnosti (taktiež riešiteľov z ÚKE SAV). Zo záverečného stretnutia sa pripravuje zborník prezentácií o výsledkoch a význame projektu. Cieľ projektu sa podarilo dosiahnuť: zostavená Príručka *), dostupná na www.biohab.alterra.nl prináša jednotnú európska kategorizáciu habitatov, ktorá umožňuje monitoring stavu a vývoja biodiverzity. Produkt projektu predstavuje cenný a jedinečný nástroj pre napĺňanie viacerých politických dokumentov. Význam uplatneného prístupu mapovania je jeho opakovateľnosť, možnosť použitia rôznymi užívateľmi, rýchlosť v aplikovaní, nezávislosť od regionálnych názvov, použiteľnosť pre monitoring a kompatibilita s existujúcimi klasifikáciami habitatov. Celková záverečná správa projektu je v príprave.

*) Publikácia : Handbook for Surveillance and Monitoring of European Habitats. First edition. Bunce, R.G.H., Groom, G.B., Jongman, R.H.G., Padoa-Schippa, E. (eds) , 84 pp.

Za riešenie skôr ukončených projektov obdržal ÚKE SAV v r. 2005 aj tieto financie:

- CARBOMONT 284 208,41 Sk
- EVALUWET 3 932 481,68 Sk

2. Projekty 6. rámcového programu EÚ (neuvádzať projekty, ktoré sú už vyradené)

Názov projektu:	Ekonomický a technologický inteligentný projekt na podporu účasti malých a stredných podnikov (MSP) vo vidieckych oblastiach v 6. Rámcovom programe Rural-ETINET <i>Economic and Technological Intelligence Project to Facilitate SMEs in Rural Areas to Participate in the Sixth Framework Programme Rural-ETINET</i>
Evidenčné číslo projektu:	ETIS-CT-2003-508 500
Evidenčné číslo na ÚKE SAV:	ZP 0124
Hlavný riešiteľ v zahraničí:	Catherine Holt, Beta Technology, Ltd, UK
Vedúci projektu na ÚKE SAV:	Ing. Július Oszlányi, CSc., RNDr. Marta Dobrovodská, PhD.
Začiatok a ukončenie riešenia:	1. 12. 2003 – 31. 12. 2006
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	444 494,73 Sk, Európska komisia
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Spoluriešiteľ projektu
Spoluriešitelia z ústavu:	Z. Valkovcová, L. Grotkovská, Z. Imrichová, K. Kis-Csaji, M.Moyzeová, Z. Izakovičová, D. Štefunková, P. Kenderessy, E. Adamčeková, A. Behílová, J. Špulerová
Spoluriešiteľské krajiny alebo pracoviská:	UK - 1; Rakúsko -1, Bulharsko - 1, Cyprus 1, Grécko - 2, Island - 1, Taliansko -1, Švédsko- 1, Turecko - 1
Dosiahnuté výsledky:	Partneri projektu vytvorili sieť pozostávajúcu zo 446 členov. Slovenská republika má zaregistrovaných 76 členov, z ktorých 45 sa zapojilo do siete Ekosystémy, 23 do siete Nové plodiny, 31 do siete Poľnohospodársky spracovateľský reťazec, 13 do subsiete Lesohospodársky spracovateľský reťazec a 33 do siete Manažment odpadov. Zaregistrovaným členom boli zasielané elektronickou poštou do slovenského jazyka preložené bulletiny týkajúce sa diania na vedecko-výskumnom poli EU, informácie o podujatiach pre malé a stredné podniky (ďalej len MSP) a návrhy projektov MSP členov vytvorenej siete, do ktorých sa mohli zapojiť. Tiež boli informovaní o aktuálnych výzvach na podanie projektov v príslušných tematických prioritách. Členovia sa zúčastnili 2 tréningových seminárov zameraných na účasť v 6.RP. ÚKE SAV zorganizoval 30. – 31. augusta 2005 vo Východnej v spolupráci so švédskym partnerom (Swedish EU/R&D Council) workshop s názvom „Ako napísať konkurenčný návrh projektu v 6. RP“, ktorého sa zúčastnilo 16 účastníkov. Predložili sme projekt „Formovanie nástrojov manažmentu v oblastiach konfliktov biodiverzity“, do ktorého sa zapojilo 9 európskych MSP. Jeden slovenský MSP podal projekt ako koordinátor v oblasti „Ecobuildings“.

Názov projektu:	Mobilizovanie potenciálu európskeho spoločenského výskumu na podporu manažmentu biodiverzity a ekosystému – SoBio <i>Mobilising the european social research potential in support of biodiversity and ecosystem management – SoBio</i>
Evidenčné číslo kontraktu:	GOCE-CT-2003-505429
Evidenčné číslo na ÚKE SAV:	ZP 0126
Hlavný riešiteľ v zahraničí:	Karen Gilbert, ECNC – European Centre for Nature Conservation, Tilburg, Netherlands
Vedúci projektu na ÚKE SAV:	Ing. Július Oszlányi, CSc., RNDr. Zita Izakovičová, PhD.
Začiatok a ukončenie riešenia:	1.2. 2004 – 31.1.2006

Finančné prostriedky a pridelovateľ:	v r. 2005 nefinancované, Európska komisia
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Spoluriešiteľ projektu
Spoluriešitelia z ústavu:	L. Grotkovská, Z. Válkovicová, P. Kenderessy, M. Dobrovodská, M. Moyzeová
Spoluriešiteľské krajiny alebo pracoviská:	Holandsko – 1, Španielsko – 1, Nórsko – 1, UK – 1, Rumunsko – 1, Maďarsko – 1, Nemecko - 1

Dosiahnuté výsledky: Za hlavné výsledky projektu možno považovať: zhodnotenie súčasného stavu socioekonomického výskumu v oblasti biodiverzity, identifikácia slabých a silných stránok v tejto oblasti v rámci Európskeho výskumného priestoru, vypracovanie plánu budúceho socioekonomického výskumu v oblasti biodiverzity a manažmentu ekosystémov a vytvorenie interdisciplinárnej siete odborníkov pôsobiacich v danej oblasti.

Názov projektu:	Výskumná sieť pre dlhodobý výskum biodiverzity, ekosystému a vedomia - ALTER-Net <i>A Long-Term Biodiversity, Ecosystem and Awareness Research Network - ALTER-Net</i>
Evidenčné číslo kontraktu:	GOCE-CT-2003-505298
Evidenčné číslo na ÚKE SAV:	ZP 0123
Hlavný riešiteľ v zahraničí:	Terry Parr, UK Environment Change Network, Centre for Ecology and Hydrology, Lancaster, UK
Vedúci projektu na ÚKE SAV:	Ing. Július Oszlányi, CSc.
Začiatok a ukončenie riešenia:	1.4.2004-31.3.2009
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	695 655 ,7 Sk, Európska komisia (spolu s predchádzajúcim projektom)
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Spoluriešiteľ projektu
Spoluriešitelia z ústavu:	P. Barančok, H. Kalivoda, T. Hrnčiarová, Z. Izakovičová, M. Moyzeová, Z. Imrichová, L. Grotkovská, R. Kanka, J. Kollár, P. Kenderessy, P. Gajdoš, L. Halada, S. David, P. Bezák, F. Petrovič, A. Bača, J. Sedláková, G. Bugár, A. Halabuk, M. Boltižiar J. Hreško, I. Borovský, P. Kiaček, J. Špulerová
Spoluriešiteľské krajiny alebo pracoviská:	UK Environment Change Network, Centre for Ecology and Hydrology, Lancaster, UK a ďalších 24 organizácií zo 17 krajín EÚ

Dosiahnuté výsledky: Ústav krajinnej ekológie SAV ako riešiteľské pracovisko v spolupráci ostatnými 23 partnerskými organizáciami zo 16 krajín EÚ aktívne sa zapojil do práce na všetkých 14 pracovných balíkoch (WP).

Práce v roku 2005 boli sústredené podľa jednotlivých WP na vypracovanie správ týkajúcich sa biodiverzity, socio-ekonomických podnetov, koncepcie DPSIR, kritérií pre výber LTSER lokalít, na prípravu a vytváranie databáz, na vytváranie štandardnej metodiky pre monitorovanie, na analýzu a hodnotenie trendov biodiverzity v suchozemských a sladkovodných ekosystémov na rôznych hierarchických úrovniach biodiverzít, na vypracovanie prípadových štúdií, na konzultácie, komentovanie dokumentov o biodiverzite a pod. Výsledky z riešenia projektu boli predložené formou správ a odporúčaní Európskej komisii. Sú prístupné aj odbornej verejnosti na internete na webovskej stránke projektu a mnohé sú pripravené do tlače. Okrem aktívnej účasti na všetkých meetingoch organizovaných v rámci jednotlivých pracovných balíkov. ÚKE SAV zorganizoval 4 vedecké pracovné podujatia v Bratislave a v Nitre pre WP RA1, RA4, RA5, I3, I4 a I6.

ÚKE SAV sa stal koordinačným pracoviskom subprojektu ALTER-NET s názvom Opakované stanovenie biodiverzity v 26 lesných ekosystémoch Karpát (SK, CZ, UE, PO, PL).

Názov:	Prehodnotenie biodiverzity a zhodnotenie jej smerovania vývoja na 26 lesných plochách v Karpatoch <i>Biodiversity re-assessment and evaluation of its trends in 26 forest sites in the Carpathians</i>
Evidenčné číslo kontraktu:	GOCE-CT-2003-505298, dodatočný subprojekt
Evidenčné číslo na ÚKE SAV:	ZP 0123
Vedúci projektu:	Ing. Július Oszlányi, CSc.
Zástupca vedúceho projektu:	RNDr. Peter Barančok, CSc.
Začiatok a ukončenie riešenia:	1.6.2005 - 31.12.2006
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	695 675,57 Sk, Európska komisia
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Nositeľ projektu
Spoluriešitelia z ústavu:	R. Kanka, J. Kollár
Počet spoluriešiteľských inštitúcií:	3 (International Centre for Ecology, Polish Academy of Sciences, Poľsko; Department of Systems Ecology University of Bucharest, Rumunsko; Laboratory of ecology, Ukrainian Research Institute for Mountain Forestry, Ukrajina)

Dosiahnuté výsledky: Na začiatku riešenia projektu sa stanovila jednotná metodika a harmonogram prác pre všetkých riešiteľov projektu za účelom optimalizácie doteraz využívaných metód hodnotenia stavu a vývoja biodiverzity v lesných ekosystémoch a stanovili sa podmienky spracovania dát pre centrálnu databázu údajov. Na jednotlivých trvalých pozorovacích plochách (Slovensko: Male Karpaty - Geldek, Malá Fatra - Štefanová, Poľana - Hukavský grúň, Kozie chrby - Východná, Stoliky - Novoveská huta, Vihorlat - Morské Oko; Česká republika: Bílí Kříž, Javorina; Poľsko: Brenna, Babia Góra, Tatry, Pieniny, Magura, Bieszczady; Ukrajina: Uzhoksky Pass, Kuzij, Synevir, Yablunitsa, Kryvopilja, Vizhnitsa; Rumunsko: Obcina Mare, Rarau, Magura, Fudata, Retezat, Stana de Vale) sa v dvoch obdobiach (neskorý jarný aspekt - máj až jún a letný aspekt - august až september) uskutočnilo podrobné zmapovanie vegetácie na sústave pozorovacích plôch (na každej lokalite je po 5 plôch). Údaje o stromovej, krovitej a bylinnej vrstve v lesných porastoch boli zaznamenané do jednotných formulárov a sú pripravené pre počítačové spracovanie. Získané údaje sú priebežne spracovávané do centrálnej databázy a budú porovnávané z údajmi z predchádzajúceho obdobia. Na základe nich sa následne zhodnotí celkový stav ekosystémov a zmeny biodiverzity vo vybraných lesných spoločenstvách.

Názov projektu:	Hodnotenie trvalo udržateľných vplyvov: Nástroje pre environmentálne, sociálne a ekonomické vplyvy multifunkčného využitia krajiny v Európskych regiónoch <i>Sustainability Impact Assessment: Tools for Environmental, Social and Economic Effects of Multifunctional Land Use in European Regions (SENSOR)</i>
Evidenčné číslo projektu :	GOCE 003874-2
Evidenčné číslo na ÚKE SAV	ZP 0140
Hlavný riešiteľ v zahraničí:	Katharina Helming, Leibniz-Centre for Agricultural Landscape and Land Use Research (ZALF), Muenchenberg, Germany
Vedúci projektu na ÚKE SAV:	Ing. Július Oszlányi, CSc.
Začiatok a ukončenie riešenia:	1.12.2004 – 31.12.2008
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	1 493 023,6 Sk, Európska komisia, Leibniz-Centre for Agricultural Landscape and Land Use Research, Muenchenberg, Germany

Nositeľ projektu / spoluriešiteľ: Spoluriešitelia z ústavu:	Spoluriešiteľ projektu: P. Kenderessy, Z. Imrichová, Z. Izakovičová, T. Hrnčiarová, L. Halada
Spoluriešiteľské krajiny alebo pracoviská:	Leibniz-Centre for Agricultural Landscape and Land Use Research, Muenchenberg, Germany a ďalších 33 organizácií z 15 krajín EÚ

Dosiahnuté výsledky:

Ústav krajinej ekológie SAV sa ako partnerská organizácia zapojil do riešenia 3 pracovných modulov M 3.2., M 6.1. a M 6.2.. V rámci Modulu 3.2. sa ÚKE SAV podieľa na koncipovaní metodiky hodnotenia trvalej udržateľnosti na regionálnej a európskej úrovni, definovaní environmentálnych limitov a indikátorov trvalej udržateľnosti a ich zahrnutie do rámca indikátorov SENSOR v návaznosti na environmentálne a socio-ekonomické funkcie krajiny ako integrujúceho elementu. Výsledok bude prezentovaný v 30 mesiaci riešenia projektu. V rámci Modulu 6.1. bola rozpracovaná problematika trvalej udržateľnosti modelového územia Vysokých Tatier, ktoré predstavuje jedno s území pre testovanie SIAT. Výsledkom bolo spracovanie formulára obsahujúceho informácie o problémoch trvalej udržateľnosti v danom regióne, zainteresovaných subjektoch a dostupných dátových zdrojoch. V rámci modulu 6.2. sú spracovávané dostupné fyzicko-geografické a socio-ekonomické dáta premietnuté do GIS.

3. Multilaterálne projekty v rámci vedeckých programov COST, INTAS, EUREKA, ESPIRIT, PHARE, NATO, UNESCO, CERN, IAEA, ESF a iné

Názov projektu:	Učíme sa navzájom <i>Learning together</i>
Evidenčné číslo kontraktu:	2002/000-642.03-0013
Evidenčné číslo na ÚKE SAV:	ZP 0141
Hlavný riešiteľ projektu:	Mgr. Peter Cibira, Základná škola Suchá nad Parnou
Vedúci projektu na ÚKE SAV:	RNDr. Zita Izakovičová, PhD.
Začiatok a ukončenie riešenia:	1.8. 2004 – 31.7.2005
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	276 526,60 SK (došli v r. 2004)
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Spoluriešiteľ projektu
Spoluriešiteľské organizácie:	Distelverein Deutch Wagram/Rakúsko , Základná škola Suchá nad Parnou, Obecný úrad Suchá nad Parnou, Poľovné združenie Suchá nad Parnou
Spoluriešitelia z ústavu:	M. Moyzeová, P. Kenderessy, L. Grotkovská, Z. Valkovcová, D. Štefunková, J. Oszlányi, E. Adamčeková

Dosiahnuté výsledky: Cieľom projektu bolo okrem posilnenia environmentálnej výchovy a zriadenia Environmentálneho prírodného laboratória aj zapojenie čo najširšej verejnosti do výchovno-vzdelávacieho procesu a starostlivosti o životné prostredie. Projekt je jednou z ukážok aplikácie netradičných foriem environmentálnej výchovy. Prechádza od málo efektívneho verbálneho vzdelávania zameraného na encyklopedické získavanie poznatkov k tvorivému vzdelávaniu sústredenému na pochopenie procesov prebiehajúcich v krajine. Hlavným výstupom projektu bolo zriadenie Prírodného environmentálneho laboratória a vypracovanie manuálu pre environmentálnu výchovu.

A/ Prírodné environmentálne laboratórium je vhodnou didaktickou pomôckou výučby priamo v prírode. Predstavuje príklad zaujímavého a vhodného podania informácií o prírodných a kultúrno-historických danostiach územia formou pôsobivého monitorovacieho a informačného systému. Pozostáva z nasledovných troch základných častí:

- Ekocentrum – výchovno-vzdelávacie a poradenské centrum v environmentálnej oblasti poskytujúce širokej verejnosti informácie a konzultácie v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia. Je sústredené na priblíženie a poznávanie krajiny ako celku. Opisuje a ilustruje vlastnosti jednotlivých krajinotvorných zložiek.
- Ekolaboratórium - má charakter náučnej plochy zameranej na demonštráciu a sledovanie vybraných prírodných javov a procesov. Umožňuje štúdium vegetácie vo vzťahu k stanovištným podmienkam územia, ako i monitoring kvality jednotlivých zložiek životného prostredia.
- Náučný chodník - výchovno-vzdelávacia trasa vedená prírodne a kultúrne zaujímavými lokalitami obce s cieľom vizuálnou formou priblížiť verejnosti najvýznamnejšie krajinnoekologické prvky územia.

B/ Manuál Učíme sa navzájom – súbor pracovných listov predstavujúcich vhodný nástroj na doplnkovú formu environmentálnej výchovy. Sú sústredené na riešenie environmentálnych úloh. Zadania sú zamerané na výklad konkrétnych environmentálnych pojmov, na opis krajinnoekologických javov a procesov, zákonitostí, ale aj na prezentáciu kultúrno-historických daností územia.

Názov projektu:	Identifikácia priorít a rozvoja kapacít pre plnenie záväzkov SR vyplývajúcich z globálnych environmentálnych dohovorov <i>National capacity needs self-assessment related to environmental management of global conventions (National Capacity Self-Assessment – UNDP/GEF)</i>
Evidenčné číslo na ÚKE SAV:	ZP 0134
Hlavný riešiteľ projektu:	Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy, Bratislava
Vedúci projektu na ÚKE SAV za časť biodiverzita:	Ing. J. Oszlányi, CSc., Mgr. A. Bača
Vedúci projektu na ÚKE SAV za časť dezertifikácia a degradácia krajiny:	Doc. RNDr. T. Hrnčiarová, CSc.
Začiatok a ukončenie riešenia:	1.6 2004 – 31.3.2005
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	91 042,00 Sk, United Nations Development Programme, Bratislava Regional Centre,
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Spoluriešiteľ projektu
Spoluriešitelia z ústavu:	-
Spoluriešiteľské krajiny alebo pracoviská:	United Nations Development Programme, Bratislava Regional Centre, Ministerstvo životného prostredia SR, Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy, Bratislava, Slovenský hydrometeorologický ústav SAV,
Dosiahnuté výsledky:	Spolupráca na vypracovaní 2 tematických hodnotiacich správ o potrebách rozvoja kapacít pre Dohovor OSN o biodiverzite a Dohovor pre boj s dezertifikáciou a degradáciou krajiny

Názov projektu :	Krajinno-ekologicky optimálne priestorové a funkčné využitie územia Biosférickej rezervácie Vysoké Tatry <i>Landscape-ecological optimal territorial and functional utilisation of the Biosphere Reserve Tatry</i>
Evidenčné číslo na ÚKE SAV:	ZP 0151

Hlavný riešiteľ v zahraničí:	-
Vedúci projektu na ÚKE SAV:	Ing. Július Oszlányi, CSc., RNDr. Zita Izakovičová, PhD.
Začiatok a ukončenie riešenia:	1. 7. 2005-20. 12. 2005
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	775 000,- Sk, Ústredie UNESCO, Paríž
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Nositeľ projektu
Spoluriešitelia z ústavu:	M. Boltžiar, J. Hreško, L. Grotkovská, P. Kenderessy, F. Petrovič, Z. Valkovcová
Spoluriešiteľské krajiny vrátane SR:	n/a

Dosiahnuté výsledky:

Na základe vedeckých poznatkov a vedeckých informácií sa vypracovala štúdia „Krajinno-ekologicky optimálne priestorové a funkčné využitie biosférickej rezervácie UNESCO Vysoké Tatry“, ktorá bola predložená Vládnemu výboru pre obnovu a rozvoj Vysokých Tatier (20. 12. 2005). Výstupom projektu bolo vypracovanie návrhu krajinnoekologicky optimálneho využitia územia Biosferickej rezervácie Tatry v nových zmenených krajinnoekologických podmienkach, ktoré nastali v dôsledku veternej kalamity. Krajinnoekologická optimalizácia územia je zameraná na návrh vhodnej lokalizácie jednotlivých socioekonomických aktivít pre jednotlivé krajinnoekologické funkčné priestory. Konkrétnym výstupom projektu bolo vypracovanie publikácie a vypracovanie nasledovných kartografických výstupov:

- Mapa prirodzených rizík a hazardov
- Mapa ochrany prírody a prírodných zdrojov
- Mapa súčasného využitia územia
- Mapa environmentálnych problémov
- Mapa návrhov

Tieto výstupy predstavujú základné dokumenty pre rozhodovacie procesy pre riadiace orgány daného územia

Názov projektu:	Posilnenie kapacít v biosférických rezerváciách pri menežovaní a riadení cyklu projektov. <i>Strengthening Capacities of Biosphere Reserves in Managing the Project Cycle</i>
Evidenčné číslo projektu:	-
Evidenčné číslo na ÚKE SAV:	ZP 154
Hlavný riešiteľ v zahraničí:	-
Vedúci projektu na ÚKE SAV:	Ing. Július Oszlányi, CSc.
Začiatok a ukončenie riešenia:	1. 7. 2005 – 15. 12. 2005
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	372 000,- Sk, Ústredie UNESCO, Paríž
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Nositeľ projektu
Spoluriešitelia na ÚKE SAV:	A. Jablonická, A. Kubáčková, Z. Válkovcová, Z. Guziová
Spoluriešiteľské krajiny vrátane SR:	Srbsko a Čierna Hora, Francúzsko

Dosiahnuté výsledky: Podľa požiadaviek zadávateľa (Ústredie UNESCO) sa pripravilo a uskutočnilo školenie pracovníkov biosférických rezervácií UNESCO zo Srbska a Čiernej Hory (Bratislava, 23.-25. 11. 2005). V prednáškach a v seminárovej práci sa účastníci školenia zoznámili so Sevilskou stratégiou pre biosférické rezervácie a s praktickými krokmi, potrebnými pre efektívne manažovanie biosférických rezervácií, ochrany prírody a získavanie prostriedkov na realizáciu akčných plánov.

Názov projektu:	Európska sieť dlhodobého výskumu lesných ekosystémov a krajiny COST-ENFORS <i>European Network for Long-Term Forest Ecosystem and Landscape Research COST-ENFORS</i>
-----------------	--

Evidenčné číslo na ÚKE SAV:	n/a
Hlavný riešiteľ v zahraničí:	Folke Andersson, Univerzita Uppsala, Švédsko
Vedúci projektu na ÚKE SAV:	Ing. Július Oszlányi, CSc.
Začiatok a ukončenie riešenia:	1.9.2003 – 31.12.2006
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	v tomto roku žiadne
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Spoluriešiteľ projektu
Spoluriešitelia z ústavu:	J. Oszlányi, F. Kubíček, V. Šimonovič, R. Katunský, V. Csala
Spoluriešiteľské organizácie:	31 organizácií v krajinách EÚ

Dosiahnuté výsledky: Projekt je zameraný na koordináciu a unifikáciu výskumu v dlhodobom študovaných lesných ekosystémoch. Homogenizácia metód sa vykonávala pri riešení iných projektov.

Za riešenie skôr ukončených projektov obdržal ÚKE SAV v r. 2005 aj tieto financie:

- **PHARE-AGRIFOR 35 809,80 Sk**

4. Projekty v rámci medzivládnych dohôd o vedecko-technickej spolupráci (Grécko, ČR, Nemecko a iné)

Názov:	Citlivosť alpínskej vegetácie na vstupy dusíka - porovnanie stredoeurópskej a severoamerickej lokality <i>Responsiveness of alpine vegetation to N inputs - A Comparison Between Central European and North American Sites</i>
Evidenčné číslo kontraktu:	NSF-0112281
Evidenčné číslo na ÚKE:	ZP 0079
Vedúci projektu na ÚKE :	RNDr. Ľuboš Halada, CSc.
Začiatok a ukončenie riešenia:	1.1.2002-31.12.2006
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	v r. 2005 nefinancovaný, NSF-National Science Foundation (USA)
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Nositeľ projektu
Spoluriešitelia z ústavu:	J. Hreško, F. Petrovič, G. Bugár, S. David, M. Boltížiar
Spoluriešiteľské krajiny alebo pracoviská:	USA – University of Colorado, Boulder

5. Iné projekty financované zo zahraničných zdrojov

Názov:	Vyhodnotenie mikrobiologických, biochemických, pôdno-fyzikálnych a hydrologických účinkov meliorácie degradovaných pôd <i>Assesing the microbiological, biochemical, soil-physical and hydrological effects of remediation of degraded soils</i>
Evidenčné číslo kontraktu:	2004SK0003
Hlavný riešiteľ v zahraničí:	Dr. Maria Teresa Hernández Fernández, Centro de Edafologia

Zodpovedný riešiteľ v SR:	y Biología Aplicada del Segura, Consejo Superior de Investigaciones Científicas, Aspinardo/Murcia/, Španielsko Ing. Ľubomír Lichner, CSc., Ústav hydrológie SAV, Bratislava
Zodpovedný riešiteľ za ÚKE SAV	RNDr. Olívia Ďugová, CSc.
Začiatok a ukončenie riešenia:	1.1.2004 – 31.12.2005
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	v r. 2005 nefinancovaný
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Spoluriešiteľ projektu
Spoluriešitelia z ústavu:	-
Spoluriešiteľské krajiny alebo pracoviská:	1- Slovensko, 1- Španielsko

Dosiahnuté výsledky: Boli uskutočnené spoločné merania fyzikálno-chemických parametrov pôd z lokality El Campello ako aj mikrobiologická charakteristika. Výsledky budú publikované v r. 2006 po ich celkovom spracovaní.

Názov :	Európske tématické centrum pre biodiverzitu <i>European Topic Center for Nature Biodiversity</i>
Evidenčné číslo na ÚKE SAV:	ZP 0142
Hlavný riešiteľ v zahraničí:	Museum National d'Histoire Naturelle, Paríž
Vedúci projektu na ÚKE SAV:	Ing. Július Oszlányi, CSc., RNDr. Ľuboš Halada, CSc.
Začiatok a ukončenie riešenia:	1. 1. 2005 – 31. 12. 2005
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	427 823,26 Sk, Museum National d'Histoire Naturelle, Rue Cuvier, 75 231 Paris Cedex 05, France, pôvodný platca EK
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Spoluriešiteľ projektu
Spoluriešitelia na ÚKE SAV:	P. Gajdoš , A. Bača
Spoluriešiteľské krajiny alebo pracoviská:	Francúzsko - 1, UK - 1, Holandsko - 2, Portugalsko - 1, Španielsko - 1, Estónsko - 1, Fínsko – 1

Dosiahnuté výsledky: Preštudovali sa zdroje vedeckých informácií o habitatoch a o vegetácii v GR, SK, H, SI, CZ, EE, LA, LI. Pripravili sa návrhy pre modifikáciu opisov typov habitatov EUNIS. Analyzovali sa databáza lokalít NATURA 2000(mezofilné a suché trávne porasty).

Názov:	Hodnotenie dopadov spoločnej poľnohospodárskej politiky pre trvalé plodiny na životné prostredie <i>Evaluation of the environmental impact of the CMO-Permanent crops</i>
Evidenčné číslo projektu:	Agri/Eval/G4/6
Evidenčné číslo na ÚKE SAV:	ZP 0148
Hlavný riešiteľ v zahraničí:	Oreade-Breche, Auzeville/F
Vedúci projektu na ÚKE SAV:	Ing. Július Oszlányi, CSc.
Začiatok a ukončenie riešenia:	1.1.2005-31.10.2005
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	51 156,9 Sk, Oreade –Breche, pôvodne Európska komisia
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Spoluriešiteľ projektu
Spoluriešitelia na ÚKE SAV:	Daniel Ács, Peter Nagy

Dosiahnuté výsledky: Štúdia, ktorá je výsledkom projektu, popisuje súčasnú situáciu ovocných sádov v Maďarsku a Poľsku, ich štruktúru a trendy v produkcii vo vzťahu k životnému prostrediu. Prvotným cieľom štúdie je definovanie dopadov národnej a európskej pomoci v ovocinárstve na životné prostredie. Napriek prevládajúcemu pesimizmu maďarských farmárov smerom k celkovej podpore z EÚ, vznik odbytových združení (žiadateľov pomoci) postupuje uspokojuivo. V štúdiu sa spomína, že vstup do EÚ a podpora s tým spojená bude stimulovať farmárov k tomu, aby sa zaoberali novými trendami v produkcii jabĺk, vrátane rekonštrukcií sádov, a to využívaním intenzívnych produkčných metód, zavádzaním nových zavlažovacích systémov a pestovaním nových rezistentných odrôd. To povedie k vyššej kvalite ovocia. Samotná finančná pomoc z EÚ je dôležitejším motivačným faktorom ako ochrana životného prostredia, čo je až druhotným efektom.

Názov:	Hodnotenie dopadov agroenvironmentálnych opatrení na životné prostredie <i>Evaluation of agroenvironmental measures (AEM)</i>
Evidenčné číslo projektu:	Agri/2004/G4, ZP 0149
Evidenčné číslo na ÚKE SAV:	ZP 0148
Hlavný riešiteľ v zahraničí:	Oreade-Breche, Auzeville/F
Vedúci projektu na ÚKE SAV:	Ing. Július Oszlányi, CSc.
Začiatok a ukončenie riešenia:	
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	79 577,4 Sk, La Societé Oreade –Breche, Auzeville, /F, pôvodný platca Európska komisia
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Spoluriešiteľ projektu
Spoluriešitelia na ÚKE SAV:	Daniel Ács, Peter Nagy
Spoluriešiteľské krajiny vrátane SR:	Francúzsko

Dosiahnuté výsledky: Výsledky projektu potvrdzujú, že agroenvironmentálne opatrenia majú pozitívny vplyv na životné prostredie. Je však možné, že poľnohospodári sa vrátia k pôvodnému hospodáreniu po ukončení záväzku. Predpokladá sa, že väčšina farmárov bude postupne znižovať používanie agrochemikálií a začne s menej intenzívnou produkciou. Na dosiahnutie cieľov AEM je nevyhnutné ďalšie vzdelávanie poľnohospodárov. Je nutné ukázať farmárom, že hlavným dôvodom AEM nie je poskytovanie finančnej podpory ale extenzifikácia výrobných postupov priateľských k životnému prostrediu.

Názov projektu:	Atlas krajiny Českej republiky <i>Landscape Atlas of Czech Republic</i>
Evidenčné číslo na ÚKE SAV:	ZP 0133
Hlavný riešiteľ v zahraničí:	Výskumný ústav Silva Taroucy pre krajinu a okrasné záhradníctvo, Průhonice
Vedúci projektu na ÚKE SAV:	Doc. RNDr. Tatiana Hrnčiarová, CSc.
Začiatok a ukončenie riešenia:	1.12.2004 – 31.12.2007
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	65 000,- Sk; Výskumný ústav S. Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, 252 43 Průhonice, ČR
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Spoluriešiteľ projektu
Spoluriešitelia z ústavu:	-
Spoluriešiteľské organizácie:	Ministerstvo životného prostredia ČR

Dosiahnuté výsledky: Bola posúdená odborná a tematická náplň jednotlivých kapitol, vypracovaná náplň za kapitolu Krajina ako životné prostredie, boli posúdené autorské originály.

Názov projektu:	Inventarizácia suchozemských ekosystémov závislých od útvarov podzemných vôd v hornom povodí Hrona. <i>Inventory of terrestrial ecosystems dependent on underground water bodies in the upper Hron valley</i>
Evidenčné číslo:	0158/2005
Vedúci projektu:	RNDr. Andrej Halabuk, PhD.
Začiatok a ukončenie riešenia:	9/2005 - 10/2007
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	91 200,- Sk, Project Management Ltd Dublin, IR
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Spoluriešiteľ projektu
Spoluriešitelia z ústavu:	-
Spoluriešiteľské organizácie:	Veľká Británia – 2, SK-1
<hr/>	
Názov:	Asistencia a technická podpora pri riešení úloh programu LIFE <i>ASTRALE GEIE – Assistance and technical support for the tasks related to actions under the Life Programme</i>
Evidenčné číslo projektu:	LIFE/2005/SI2.411036/ATA/053
Evidenčné číslo na ÚKE SAV:	ZP 0150
Hlavný riešiteľ v zahraničí:	Andrea Gaifami, Astrale Geie, Torino/I
Vedúci projektu na ÚKE SAV:	Ing. Július Oszlányi, CSc.
Začiatok a ukončenie riešenia:	1. 7. 2005 – 31. 6. 2009
Finančné prostriedky a pridelovateľ:	Zatiaľ žiadne - ASTRALE GEIE, Corso Mateotti 39, Torino/I, pôvodný platca Európska komisia
Nositeľ projektu / spoluriešiteľ:	Spoluriešiteľ projektu
Spoluriešitelia na ÚKE SAV:	R. Kanka,, L. Halada, P. Gajdoš, P. Bezák, A. Bača, A. Seliškár,
Spoluriešiteľské krajiny vrátane SR:	Belgicko –2, Lotyšsko – 1, Španielsko-2, Taliansko-2, Veľká Británia-1, Francúzsko –1, Nemecko-1
Dosiahnuté výsledky:	Rozbehli sa práce pri monitorovaní projektov LIFE NAT (SK, CZ, RO, H, SK, SI)

Za riešenie skôr ukončených projektov obdržal ÚKE SAV v r. 2005 aj tieto financie

- ETC/NPB VI 378 940,00 Sk

6. Bilaterálne projekty

-